

AUTE

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 27 de març del 2018

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Prèvia petició de citació del 25-01-2013, per escrit de data 11-06-2013, el Sr. J.F.C., va presentar davant de la Batllia demanda a tramitar pel procediment ordinari contra els Srs. J.S.M. i M.C.J. en qualitat de titulars administratius d'ASSEGURANCES A, en reclamació de la quantitat total de 128.200,49.-euros en concepte d'indemnització del sinistre patit com a conseqüència de l'incendi ocorregut en el seu xalet el 28-01-2011, més els interessos legals corresponents a partir de la contesta a la demanda així com les costes judicials.

II.- La representació processal dels Srs. J.S.M. i M.C.J. es va oposar a la demanda formulant una excepció peremptòria de legitimació passiva i

subsidiàriament sobre el fons, sol·licitant que el tribunal la desestimi íntegrament i imposi a l'agent la totalitat de les costes del procediment.

III.- Per Sentència de data 09-01-2017, l'Hble. Tribunal de Batlles, Secció Civil, va decidir estimar l'excepció de manca de legitimació passiva i desestimar la demanda, imposant la totalitat de les costes judicials a la part agent, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador.

Contra aquesta resolució va interposar recurs d'apel·lació la representació processal del Sr. J.F.C. però per Sentència de data 30-01-2018 aquesta Sala el va desestimar i va imposar al recurrent les costes judicials de segona instància.

IV.- La representació processal del Sr. J.F.C. formula incident de nul·litat contra aquesta decisió del 30-01-2018 demanant la seva anul·lació i la retroacció de les actuacions al moment anterior de dictar Sentència per tal de pronunciar una nova estimant el seu recurs d'apel·lació.

La representació processal dels Srs. J.S.M. i M.C.J. demana la desestimació de l'incident de nul·litat amb imposició de les costes de segona instància a la part promotora del mateix.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Vincent ANIÈRE.

FONAMENTS DE DRET

I.- Sosté la part incidental que la nostra Sentència no estaria fonamentada en Dret per quan el posa en indefensió i vulnera el seu dret a un procés degut. Argumenta en primer lloc i en resumit que es troba en situació de vulnerabilitat pel fet de ser un administrat de nacionalitat francesa, ciutadà andorrà i no haver obtingut una resposta a les seves

conclusions d'apel·lació; que es creu discriminat pel tractament que rep quan, pretenent demandar la companyia d'assegurances A, demanda els titulars del negoci mercantil, o comerç ASSEGURANCES A que resulten ser els Srs. J.S.M. i M.C.J., i se li rebutja entrar en el fons del judici acollint una excepció de manca de legitimació passiva dels demandats quan la companyia d'assegurances A pretén demandar algú, es presenta com a EMPRESA A-B, es fa representar vàlidament pel senyor J.S.M., i prospera la seva petició, que o bé a manca de major i millor localització en els registres públics de la COMPANYIA ASSEGURADORA A cal tenir per correctament assignada la Companyia asseguradora a través dels seus representants, titulars del negoci o comerç conegut com A ja que no n'apareix cap altre sota aquest nom en els registres mercantils o bé cal tenir per extralimitats en les seves funcions, i en les seves actuacions els titulars del comerç o negoci ASSEGURANCES A; que si és que no es pot tenir per citada la companyia asseguradora pel mecanisme emprat pel seu mandant no n'hi havia d'altre; que l'argumentació de la Sentència no és raonable perquè allò que es troba inscrit als registres d'accés públic, que són l'única base de la qual disposà aquesta part quan va formular la demanda de citació a judici, la funció interpretativa dels òrgans de justícia ordinària havia d'intervenir en la Sentència el sentit de l'eficàcia directa, extrem que li permetia com a mínim l'aplicació de l'article 19 de la Llei reguladora de l'actuació de les companyies d'assegurances al Principat del 1989; que era normal actuar en contra dels titulars del negoci, perquè no ho podia fer contra el negoci, perquè tot comerç està mancat de personalitat jurídica; que no és cert que no es va demandar a la companyia asseguradora sinó als titulars del negoci que fa de delegat a Andorra de la companyia perquè mai els senyors J.S.M. i M.C.J. van ser demandats a títol personal sense més sinó sempre com a representants de A, en qualitat de titulars administratius de l'únic denominador A inscrit als registres de comerç andorrans; que no és cert l'afirmació de la Sentència que no calia desplegar uns esforços particulars o unes investigacions perquè queda demostrat que no existeix cap mitjà per a localitzar de manera directa, sense que sigui a través dels seus representants i al domicili del seu comerç, la pròpia companyia; que per

tant, res d'estrany té *el lapsus calami*, invocat per aquesta part, però refusat de forma no raonable per la Sentència.

En segon lloc, sosté que no se li podia demanar al Sr. J.F.C. més activitat de recerca d'ubicació o de localització, o de determinació, de la part que havia de ser defenent, i que si l'adversa hagués obrat de bona fe, hauria pogut fer els retrets o els advertiments que hagués cregut escaients entre d'altres els relatius a la seva pretesa manca de legitimació, o defecte o error, en la citació a judici. Afegeix que els Srs. J.S.M. i M.C.J., per raó de la seva inscripció com a titulars de A, sense mostrar mai cap diligència a l'efecte de poder-se identificar prop de registres oficials andorrans A com a companyia legalment establerta al Principat d'Andorra, anaren molt més enllà del que els permetia l'article 5 de la Llei del 1989 i que per la confusió que provocaren, si no se'ls té per personalment responsables, se'ls ha de tenir per vàlids representants de A, a qui han defensat amb tot coneixement de causa durant tot el procés i en totes les fases, tant extrajudicial, com judicial. En tercer lloc, defensa de manera subsidiària que si la confusió en la citació es va produir i ell no la va poder detectar, si no se'n pot tenir responsables A i/o els seus titulars administratius, se n'haurà de tenir l'Estat andorrà per manca d'organització dels seus registres públics mercantils; que al respecte, també s'ha vulnerat el seu dret a un procés degut per manca de correcta valoració de les proves ministrades per establir que no tenia una altra manera possible per citar al Principat d'Andorra la companyia d'assegurances A a partir de mitjans oficials a l'abast de la lletrada que formulà la demanda de citació; que caldrà cercar on rau la problemàtica inductora de l'error que hauria comès aquesta part, però que encara nega; que La Llei reguladora de les companyies d'assegurances al Principat d'Andorra és vetusta i probablement necessita una revisió, però el consumidor d'assegurança no té perquè patir unes conseqüències tan greus. Finalment indica encara més subsidiàriament que caldrà aixecar tota condemna en costes perquè prou ha patit i que no es pot apreciar de cap manera cap mala fe ni temeritat en el seu comportament sinó una voluntat de defensa emmarcada en el seu dret a la jurisdicció.

II.- Malgrat els esforços de presentació de l'escrit de l'incident de nul·litat per a demostrar que la decisió no estaria fonamentada en dret, l'estudi detallat del mateix permet constatar que el que pretén la part incidental és que es practiqui una nova instància processal on es revisin els pronunciaments de la Sentència que li ha estat desfavorable i això no és possible per quant l'incident de nul·litat serveix per a fer reconèixer una violació del dret fonamental a la jurisdicció reconegut per l'article 10 de la Constitució.

Al respecte, i segons recorda el Tribunal Constitucional, en l'aplicació de la legalitat ordinària la decisió jurisdiccional ha de donar resposta a les qüestions plantejades i aquesta resposta no ha d'incórrer en error material patent, ha de ser motivada i no ha de resultar arbitrària, en el sentit de lògicament i jurídicament irraonable.

Així, el dret a la jurisdicció consisteix a promoure l'activitat jurisdiccional sobre les pretensions deduïdes, amb el benentès que la decisió no ha d'ésser necessàriament favorable a les pretensions de l'actor. Qualsevol desestimació d'una pretensió ha d'ésser raonada, amb motius suficients dels quals es desprengui que la decisió no és arbitrària, i sense que es dubti de la imparcialitat del jutjador. No és obligatori contestar directament a tots i cadascuns dels arguments sinó exposar una motivació coherent i suficient per constituir una resposta necessàriament incompatible amb els mateixos.

Tal supòsit de violació del dret a la jurisdicció no existeix en el present cas ja que si bé la part agent no admet no haver pogut convèncer els òrgans jurisdiccionals de primera i segona instància de què la seva actuació processal era l'única correcta que podia adoptar i insisteix en les seves explicacions, no estableix però en què la Sentència criticada comportaria una vulneració del seu dret fonamental a la jurisdicció.

III.- En efecte, front als arguments revocatoris de l'apel·lant que són en els quals insisteix ara, siguin els principals com els subsidiaris, la nostra

Sentència exposa detalladament perquè els mateixos no podien portar a la revocació de la resolució d'instància.

Malgrat afirma i repeteix, invocant un error involuntari de tecleig en el seu escrit, que de cap manera va demandar els Srs. J.S.M. i M.C.J. de manera personal, vam exposar en primer lloc en el Fonament I.- pàgina 5, les raons fent que aquesta afirmació no es podia compartir i no cal repetir-ho sinó mantenir que la demanda fou formulada en contra dels referits senyors com a titulars del negoci que fa de delegació a Andorra de la companyia i no de la companyia asseguradora a qui s'havia de reclamar el compliment del contracte atorgat.

De fet, si es pretén demandar a la companyia no té cap sentit demandar als Srs. J.S.M. i M.C.J. com a titulars d'un negoci sobre tot a la Sra. M.C.J. que no té la qualitat de delegada i no pot representar a A.

En segon lloc, vam explicar concretament perquè es podia tenir com a acreditat que ASSEGURANCES A era la delegació a Andorra de la companyia estrangera d'assegurances A i que el Sr. J.S.M. n'era el seu delegat al Principat.

Aleshores, recordant els principis enunciats en la Llei reguladora de l'actuació de les companyies d'assegurances al Principat aprovada l'11-05-1989, vam citar i aplicar la nostra jurisprudència aplicable en tal cas ja que no existeix cap element per no aplicar-la i que al contrari és el fet de desviar-se sense motiu legítim d'una jurisprudència assentada que constituiria un cas d'inseguretat jurídica podent portar a la vulneració del dret a la jurisdicció.

Aquesta aplicació només podia portar a jutjar que els Srs. J.S.M. i M.C.J. mancaven de legitimació passiva *ad causam* en el procediment tal com plantejat pel propi demandant.

No es tracta d'una simple qüestió formal de procediment a la qual els òrgans jurisdiccionals sempre han d'intentar de trobar una solució per garantir el dret

d'accés a la jurisdicció sinó una qüestió de legitimació *ad causam*, és a dir de formular una demanda en contra d'un subjecte que no té relació material preexistent amb el dret que es discuteix en el procés i qui per tant de cap manera es pot veure afectat pel mateix.

Per tant, la funció interpretativa reconeguda als tribunals i invocada per la part incidental no permetia negar aquesta realitat ni encara menys forçar l'aplicació de l'article 19 de la referida Llei del 1989 quan cap de les seves condicions d'aplicació es dona com vam indicar a la Sentència (dol o negligència greu, infracció a la Llei de constant referència, infraccions, accions o omissions culposes en la contractació de les assegurances o en la gerència i administració de l'empresa).

També vam contestar en el Fonament II.- als arguments del recurrent en relació a la situació confusa que diu que va partir com a consumidor i vam explicar perquè la confusió i l'aparença enganyosa invocada per ell no existeixen i en cas que existissin no apareix que serien imputables als demandats.

Al respecte, les consideracions que fa la representació processal del Sr. J.F.C. sobre la responsabilitat de l'Estat andorrà i sobre la necessitat de cercar l'origen de l'error comès no mereixen cap resposta en el marc del present incident de nul·litat. No ens hem de pronunciar sobre el fet que l'agent considera instar una acció en contra de l'Estat per derivar-li la responsabilitat del fet que ell, assistit per un lletrat, va citar les persones equivocades en el present procediment civil.

Incideix ara en el fet que és de nacionalitat francesa i que es va trobar en situació de vulnerabilitat però justament la Sentència demostra concretament que és la seva llengua la que es va utilitzar i que els documents signats apareixen prou clars. I no es veu en què existiria una situació de vulnerabilitat a l'hora, i assistit per la seva representació lletrada, de demandar els titulars del negoci de la delegació i no la companyia amb qui tenia contractada la pòlissa sense tenir en compte els principis de la referida Llei.

De la mateixa manera vam dir perquè l'actuació del delegat no constituïa una extralimitació de les seves funcions puix que havia actuat en tot moment com a delegat i de conformitat amb la Llei del 1989.

És aquesta realitat que tradueix el registre de societats del qual ressurt clarament que ASSEGURANCES A actua com a delegada i que els seus titulars no poden ser res més que delegats i que els mateixos no podien esser demandats.

La part incidental no admet la nostra conclusió que no calia desplegar uns esforços particulars o unes investigacions per poder demandar la companyia legalment establerta A. No obstant això, aquesta conclusió es manté doncs correspon a la realitat ja que, devent formular la seva demanda en contra de la companyia, la part demandant es va limitar a utilitzar els elements registrals relatius al negoci a qui es va donar la delegació de la companyia però no queda demostrat que no existia cap altre mitjà per localitzar-la de manera directa.

De fet, si fos impossible identificar la manera de citar i demandar correctament a Andorra la companyia A, no existiria cap procediment que s'hagi pogut examinar a fons, supòsit que no es dona ja que de ben segur els tribunals andorrans han pogut pronunciar nombroses sentències en les quals aquesta companyia va ser demandada.

Diu la representació processal del Sr. J.F.C. que aquest darrer es creu discriminat. Però la nostra Sentència no comporta ni tradueix cap discriminació. Si en d'altres processos civils els termes del debat i de la presentació de les parts es van plantejar amb una forma que li sembla incoherent amb la solució adoptada en el present cas, això seria una conseqüència de la natura pròpia del procés civil on les parts queden lliures de fer valer certes excepcions i no pas a un tractament discriminatori en relació al Sr. J.F.C. per part de la Justícia.

Per tant considerem que sí que la part apel·lant i ara incidental ha obtingut una resposta completa i fonamentada en dret. Aquesta resposta és raonable tant en l'aplicació i la interpretació de la Llei i de la jurisprudència com en l'aplicació al cas concret en base a una valoració detallada de les proves.

Així les coses, no existeix cap vulneració del seu dret a la jurisdicció.

IV.- Ja ens vam pronunciar sobre la qüestió de les costes de primera i segona instància en la nostra resolució motivant que la desestimació de la demanda en base a l'estimació de l'excepció peremptòria de manca de legitimació passiva justificava la imposició de les costes a l'agent, sense que es donessin circumstàncies excepcionals o particulars que justifiquessin l'aplicació de l'excepció prevista per la Novel·la 82,10.

No s'aporta ara cap element o argument relatiu a una violació del dret a la jurisdicció, de manera que no calen més pronunciaments.

V.- En aquestes condicions, s'ha de desestimar íntegrament l'incident de nul·litat d'actuacions plantejat i condemnar la part incidental a pagar les costes generades pel mateix.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR l'incident de nul·litat presentat per la representació processal del Sr. J.F.C. contra la Sentència dictada per aquesta Sala en data 30 de gener del 2018, imposant a la part incidental les costes generades pel mateix.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramès testimoni a l'Hble. Presidenta de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-